

Abstract: Banverkets strategi för att bidra till uppfyllelse av det transportpolitiska delmålet ”En positiv regional utveckling”

I Banverkets regleringsbrev beskrivs målet för en positiv regional utveckling på följande sätt: *”Målet är en positiv regional utveckling, där järnvägstransportsystemet främjar en positiv regional utveckling genom att dels utjämna skillnader i möjligheterna för olika delar av landet att utvecklas, dels motverkar nackdelar av stora transportavstånd.”*

Synen på regional utveckling i Sverige har de senaste åren förändrats i snabb takt. I de politiska beslutsorganen ser man numera skillnader mellan olika delar av landet som en tillgång snarare än som tidigare ett problem. Det politiska arbetet med regional utveckling lägger nu fokus på att åstadkomma en hållbar tillväxt i landets olika delar. I detta ligger ett erkännande att olika delar av landet har olika förutsättningar för hållbar tillväxt och att varje regions egna förutsättningar måste få spela en större roll för att uppnå detta. Ju bättre varje region kan utnyttja just sina unika förutsättningar för att stärka sin konkurrenskraft desto bättre är det sammantaget för Sverige.

Sammanfattningsvis visar nedanstående punkter hur den svenska regionalpolitiken har förändrats de senaste åren.

- Syftet med regionalpolitiken har de senaste åren gått från fördelning (mellan regioner) till fördelning *och* effektivitet,
- Målet har skiftat från en balanserad utveckling mellan regionerna till regioners konkurrensförmåga utgående från varje regions unika förutsättningar,
- Administrativt fokus håller på att skifta från arbete inom avgränsade sektorer till multisektorsarbete,
- Geografisk fokus har gått från stödområden till alla regioner (inkl. storstäderna),
- Det politiska arbetet med regional utveckling håller på att skifta från ett uppifrån-nerperspektiv till ett nerifrån-upp-perspektiv,
- Den administrativa styrningen av detta arbete har gått från att ha varit enkel till att bli komplex.

Även Banverkets arbete med ovan nämnda transportpolitiska mål genomgår stora förändringar då hänsyn måste tas till de ovan beskrivna förändrade förutsättningarna. Banverket är inte heller enbart infrastrukturförvaltare, utan har genom sitt sektorsansvar ett övergripande ansvar för sektorns möjligheter att bidra till uppfyllelse av de transportpolitiska målen. Banverket har genom denna dubbla roll också dubbla möjligheter att bidra till detta.

En strategi för hur Banverket, med ovanstående förutsättningar, ska agera för att så långt som möjligt bidra till uppfyllelsen av det transportpolitiska delmålet om en positiv regional utveckling formuleras under våren 2004. Föredraget syftar till att presentera förslaget till denna strategi.

Peeter Puusepp
Banverket
Järnväg och samhälle
Samhällsplanering
Box 70302
107 23 STOCKHOLM
Tel +46 8 762 3764
E-post peeter.puusepp@banverket.se